

Innhold

Prestens ord av Siri og Markus Schultze-Florey	2
Skjærgaardsø av Knut Hamsun	3
Kirken - behøver vi den fremdeles? Christward Kröner ...	4
Himlenes rike av Christward Kröner.....	8
Et nytt brev fra Moskva Annuschka Geyer	10
Godnattsangen av John Baum	14
Broen over strømmen del 3 av F. Herbert Hillringhaus.	20
Rettelse.....	27
Minneord Bernt Kasberg Evensen.....	28
Minneord Carl Ivar Brande Gäumann Pelcz	31
Minneord Ingrid Marstrander	35
Minneord Olga Ragnhild Slåttelid Bugge	41
Minneord Arne Olaf Møller	46
Gravferder	51
Menigheter	52

Prestens ord av Siri og Markus Schultze-Florey

Løv, gress og andre planterester ble samlet sammen i forfjor. De ble lagt i en haug og dekket med jord. Da våren kom i fjor, ble haugen gravet om. Meitemarkene og andre små livsvesener hadde bodd der og spist seg gode og mette. Da våren kom i år, var alt som engang var grønt og hadde form, blitt til svart, fet jord. Den absolutte og totale forvandling. Kompostjorden gir god næring til nye vekster. Livet går i sirkler, livet går i forvandlinger. Kan det være slik også i menneskenes liv, at det som engang var, kan endre seg? Vel, vi kan vel si at vi mennesker forblir slik vi er. Men likevel har vi noe som kan forvandle oss når tid og hjelp kommer til oss. Erfaringer gjør oss rikere. Smerte kan gjøre oss visere. Glede kan gjøre oss større.

Fra ypperstepresten i Jerusalem utba seg den fanatiske fariseeren Saulus et brev til synagogen i Damaskus om å ta til fange alle som hadde funnet troen på Jesu Kristi oppstandelse og føre dem bundet til Jerusalem, for derved å rense synagogen fra vantroen. På veien fikk Saulus sin Damaskus-opplevelse og ble til Paulus. Iveren etter å utrydde de kristne ble forvandlet til en brennende trang til å forkynne om den som talte til ham: 'Saul! Saul! hvorfor forfølger du meg?' (Apg 9,4)

Døperen Johannes ropte den gang ved Jordanelvens bredd til menneskene; 'Endre ditt sinn!' Endre det slik at du kan se og høre det nye som skal komme inn i verden. I våre sjeler kan Kristi lyse tilstedeværelse virke forvandlende. Det som var, kan bli til nytt liv, til nye muligheter.

Skjærgaardsø av Knut Hamsun

Nu glider Baaten
mot Skjærgaardsøen,
en Ø i Havet
med grønne Strande.
Her lever Blomster
for ingens Øine,
de staar saa fremmed
og ser mig lande.

Mit Hjærte blir som
en Fabelhave
med samme Blomster
som Øen eier.
De taler sammen
og hviker sælsomt,
som Børn de møtes
og ler og neier.

Her var jeg kanskje
I Tidens Morgen
som hvit Spiræa
engang at finde.
Jeg kjender Duften
igien fra forðum,
jeg skjælver midt i
et gammelt Minde.

Mit Øie lukkes,
en fjærn Erindring
har lagt mit Hode
ned til min Skulder.
Saa tætnet Natten
ind over Øen
og Havet buldrer
Nirvanas Bulder.

Fra Digte, 1921.

Kirken - behøver vi den fremdeles?

Christward Kröner

For å kunne besvare spørsmålet i overskriften, må vi først gjøre oss klart hva vi legger i begrepet “kirke”. Ordet stammer fra det greske “kyriake”, som betyr *det som hører Herren til*. På latin heter det “ekklesia” - *de utvalgte skare*. På tysk brukes ofte ordet “Gemeinde”, *menighet* i denne sammenhengen. Paulus omtaler kirken som Kristi legeme. I Kristensamfunnets bekjennelsesbønn heter det: “Samfunn, hvis lemmer føler Kristus i seg, tør føle seg forenet i en kirke som alle tilhører, som fornemmer Kristi helsebringende makt.” At medlemmene føler seg forbundet med fellesskapet, henholdsvis den enkelte med Kristi helbredende virke, er det tosidige kriteriet for at en kirke oppstår. Hvis vi forstår begrepet kirke på samme måte som Paulus, og setter denne forståelsen i forbindelse med åpningsspørsmålet, da kan det fort bli tydelig: Hvis vi ville avskaffe denne kirken eller regne den som overflødig, da kunne vi like gjerne holde menneskehetens og det enkelte menneskes fremtid for overflødig.

Paulus sier i Kolosserbrevet: “Alt er skapt ved Ham og til Ham.” I Johannes’ åpenbaring lyder et Kristi jeg-er-ord: “Jeg er Alfa og Omega.” Den som ser hen til Kristus som det vesen som bærer vårt eget høyere vesen i møte med oss, og den som bestreber seg på stadig igjen å tre i en reell forbindelse med Ham, den ville, hvis han erklærte kirken for meningsløs og overflødig, erklære seg selv for meningsløs og overflødig. For Kristi kirke danner seg uavlatelig av

menneskenes forbindelse med Ham og dermed med deres egen fremtid.

Kirke - et spørsmål om form?

Noe ganske annet er spørsmålet: Hva med den institusjonaliserte kirken som lever seg ut i bestemte former og tradisjoner, organisert av mennesker som uttrykk for en konfesjon, for eksempel? Er det fremdeles behov for den? Her er det ikke så lett å gi et entydig svar. Man må vel heller lete og føle seg frem, og resultatene vil nok bli individuelt ganske så forskjellige.

I dag fins det mennesker som opplever det som en utålelig innskrenkning å gå inn i et hus bygget av stein eller tre og skulle delta i en gudstjeneste som tar sikte på et møte med den guddommelige verden. Enda sterkere kan denne opplevelsen bli ved et i grunntrekkene alltid likelydende ritual som menigheten taust og stillesittende tar del i, slik som det praktiseres i Kristensamfunnet. Et menneske som ønsker en gudstjeneste som gir mulighet for spontan og konkret medvirkning, fysisk bevegelse og ytre kreativitet og emosjonalitet, vil vel gå i en stor bue utenom Kristensamfunnet og raskt trekke den konklusjon at denne kirken er ikke noe for meg. På den andre siden fins det mennesker i vår tid som verdsetter kirkebygget som et sted å møtes og et sted for besinnelse som de gjerne oppsøker. De opplever roen (ikke minst før gudstjenesten), den meditative stillheten og gjentakelsen av det samme ritualet som en kilde til fordypelse, sjelelig styrking og som en vesentlig næring til deres indre menneske. Disse vil føle seg hjemme i Kristensamfunnet, og på sin måte besvare spørsmålet om vi behøver en kirke. Her kan spørsmålet komme opp: Er dette

mennesker som mangler all spontanitet og kreativitet, hjertelighet, menneskelig nærhet og livsglede, eller kan man skille mellom hvor hva er på sin plass?

Begrenser “kirke” seg til gudstjenesten som man feirer i fellesskap, eller formidler ikke den siterte setningen fra Credo heller et ganske dynamisk bilde av kirke, en kirke som kan manifestere seg i hvert av livets øyeblikk og i enhver menneskelig konstellasjon gjennom vårt menneskelige åndsnærvær? Da ville også alle andre aktiviteter i menigheten; kunstneriske, sosiale, pedagogiske og terapeutiske, være en del av det som kirke er eller kan være. Likeså ville også menneskers omgang med hverandre på arbeidsplassen, i vennekretsen og også i familien høre til den. På samme måte som det er riktig å si: Gud er overalt, kunne også “kirke” være overalt, hvis den tilsvarende indre substans var til stede.

Det omvendte spørsmålet

Vi kan også snu perspektivet og spørre oss: Hvordan ser hierarkiene på våre anstrengelser for å holde liv i en “kirke”? Hva betyr det for den åndelige verden når mennesker samles til bønn foran et alter? Kan det hende at spørsmålet om hva jeg skal med kirke, i dag heller skulle lyde; hva trenger verden, hva trenger de avdøde, de ufødte, englenes verden, vår tids ledende erkeengel, hva behøver alle disse vesenene å få fra oss, fra meg? Kanskje er det avgjørende spørsmålet i dag hva jeg kan tilføre og bidra med, og ikke så mye, hva jeg kan få? Når en gruppe mennesker i frihet forener sine krefter i bønn og løfter seg åndelig, danner de en inkarnasjonsmulighet til livskreftenes verden for en menighetsengel, for dannelse av en

gruppesjel som ikke blir til ut fra fortidskrefter, men er fylt med frie fremtidskrefter. Kan det bety noe for verden?

La oss ta Paulus alvorlig, som i et brev til menigheten skriver: “Vet dere ikke at englenes liv er avhengig av dere?” At vi i dag ikke merker så mye til det, kan jo også ha med oss å gjøre. I alle fall: Hvis vi regner med en helhetlig tanke- og fornemmelsesverden hvor enhver tanke, enhver fornemmelse er virksom, også utenfor menneskets sjelegrense, og der meddeler seg til hele verden, da må det jo bety noe for helheten når det foregår en utrettelig bestrebelse på å motta og utvikle sjelelig fredssubstans, i fellesskap og gjensidig styrking.

Kristi liv er ennå ikke avsluttet. Han utvikler seg videre i oss og ved oss. Hans kirke har ikke nådd sin avslutning, men den vil gå gjennom metamorfoser av jordisk utforming. At vi får lov til å medvirke, er på samme tid nåde og utfordring. Ingen må, alle kan, hvis de vil.

Christian Morgensterns ord gjelder også for kirkens liv: “Vi står ikke ved slutten, men ved begynnelsen av kristendommen.”

Christward Kröner, f. 1963, prest i Berlin.

Oversatt fra Die Christengemeinschaft 4/2024 av Kjersti Kløften

Himlenes rike av Christward Kröner

Hvor er “himlenes rike”? Fins det overhodet, på samme måte som steiner og trær fins? Befinner det seg hinsides solen? Bak dyrekretsen? I jordens indre? Hvis det ikke fins i rommet, er det i tiden? Eller før tidens begynnelse? Eller etter tidens ende? Vi aner: I rom og tid er det ikke, og likevel oppstår det en følelse i oss som er vanskelig å beskrive, men samtidig tydelig, når vi i evangeliet hører ordet om himlenes rike eller Guds rike. Hvis vi fordyper denne følelsen, kan vi da komme nærmere et svar? En ting ser ihvertfall ut til å være tydelig: Himlenes rike har noe med oss å gjøre. Et sted i sjelens dyp gir dette ordet gjenklang. Er denne resonansen en etterklang av paradiset eller en forklang av det nye Jerusalem? Hvis det er Guds rike, da er dette riket helt gjennomtrengt av guddommelig virke og guddommelig nærvær, ellers var det ikke Hans rike. Et rike hvor sannheten lever, hvor skapende harmoni vever, hvor glede, aktiv fred og takknemlighet råder, hvor mangfoldet ikke truer enigheten og enigheten ikke kveler mangfoldet, et rike som ikke befinner seg i statisk ro, men i fruktbar bevegelse og utvikling (“Komme ditt rike...”) og som stråler ut i det omgivende “rommet”, lysende, trøstende, varmende og besjelende.

Dette riket er til stede, og likevel ikke. Kan det hende at fornemmelsen i sjelens dyp er beslektet med følelsen som vi har når vi ser på et frø og legger det i jorden, en ikke-romlig og tidløs fornemmelse for potensialiteten, plantens helhet, dens vesen, som er til stede her og nå, men likevel aldri kommer fullstendig til syne i sanselig skikkelse? Kanskje

er det her også et slektskap med følelsene vi har når vi betrakter et nyfødt barn, denne følelsen av under, nåde og av å være berørt av de umåtelige intensjons- og viljeskreftene som dette mennesket har ført med seg inn i inkarnasjonen. Og endelig: Kanskje er Guds rike det stedet hvor Menneskevielsens handling befinner seg *før* den begynner og *etter* at den har åpenbart seg i rom og tid og gitt oss implisitt kunnskap om dette sitt hjemsted?

Ser vi etter i evangeliet, finner vi Johannes forkynne at Himlenes rike er kommet nær. Derfor kommer han med oppfordringen *Metaonite!* Tenk nytt, vend om, erkjenn hva dere tidligere ikke har vært i stand til å erkjenne! Denne sammenhengen mellom det himmelriket som nærmer seg og menneskets innstilling til det, fortsetter så i Kristi forkynelse, fra saligprisningene i Bergprekenen, om surdeigen, om den nedgravde skatten og til og med det kongelige bryllup. Tydeligvis er det avgjørende hvordan vi stiller oss, ikke bare for at Gudsriket skal komme til syne, men også for nærheten mellom Gud og menneske. I 4. kapittel av Jakobs brev heter det: ”Om dere nærmer dere Gud, så vil han nærme seg dere.” Hos Lukas 17. kapittel leser vi: ”Guds rike kommer ikke i synlig skikkelse. Man kan heller ikke si: Se her eller se der er det! For se, Guds rike er inne i dere.” Angelus Silesius sier det slik: ”Stans opp! Hvor flyr du hen? Guds himmel er i deg. Søk Gud et annet sted, og du har tapt din vei.” (André Bjerkes oversettelse.) På tysk: ”Halt an, wo läufst du hin, der Himmel ist in dir. Suchst du Gott anderswo, du fehlst ihn für und für.”

Oversatt fra Die Christengemeinschaft 7-8/2024 av Kjersti Kløften

Et nytt brev fra Moskva Annuschka Geyer

...Vi lever!?

Kjære venner!

Nå kan jeg igjen skrive noe til dere om Kristensamfunnet i Russland, og det gleder jeg meg over. Lange avstander skiller oss, og nye gjerder og murer bygget av mennesker; sjelelige og materielle, smerte, angst, frykt ... Jeg skriver i håp om at vi skal overvinne alt dette, så vi igjen kan omfavne hverandre hjertelig. Nå har vi bare den usynlige forbindelsen, og her i Russland fornemmer vi den riktig sterkt. Jeg undrer meg stadig over hvordan mennesker i undergrunnsbanen reagerer når de plutselig får øye på noen utlendinger (fra Amerika eller Europa). Det oppleves som et under, man henvender seg til vedkommende, det oppstår interesse og varme. Altså: Vi russere lengter etter dere! Og håper at vi en eller annen gang får se dere igjen.

I menighetene våre lever hele tiden temaet “krig”. Det utvikler seg, forvandler seg. For ikke så lenge siden fortalte en kvinne meg: «Jeg har sluttet å be om at krigen må opphøre, nå ber jeg om å få motta kunnskap om hvordan jeg må forandre meg selv, hva jeg, et menneske som søker fred, må gjøre. Da vil krigen bli meningsløs og opphøre. “I svært mange sjeler ser jeg denne utviklingen: Fra “Kjære Gud, la krigen få en slutt” til “Hva er min andel i det som skjer, hva kan jeg forandre?” Vi føler oss utmattet og ønsker å få puste riktig ut. Samtidig er vi overbevist om at menneskene som er blitt drept i denne krigen, roper på oss og ber om at deres død ikke måtte være forgjeves. Vi

opplever denne påkallelsen som en oppfordring, det vil si: Mye må forandres, og vi må begynne med oss selv, i familiene våre, i vennekretsen og så videre... Livet i Kristensamfunnets menigheter i Russland utvikler seg langsomt. Enkelte gode fremskritt gjør vi, men vi drages også med gammel ballast som utgjør hindringer. For eksempel er spørsmålet om samarbeid mellom Kristensamfunnet og Antroposofisk selskap et temmelig stort problem i flere menigheter. Denne splittelsen, som dere har overvunnet i vest-Europa, er fremdeles virksom her hos oss. Medlemmer av menighetene kan fortelle at de blir frarådet å besøke Kristensamfunnet. Det er naturligvis smertelig, men dessverre er det lite å gjøre med. Vi forsøker imidlertid å gjøre noe for forståelsen og samkvemmet. I menighetene er det egentlig ingen fiendtlighet mot antroposofene, tvert imot er antroposofi til stor hjelp og en veiviser for de fleste menneskene i Kristensamfunnet.

Den ortodokse kirken har også begynt å vende seg mot oss. I filialmenigheten Voronech kom den ortodokse presten og truet med skolestenging fordi en kvinnelig prest arbeider der. Etter hans mening må kvinnelige prester være Satans verk. Dermed må vi nå videreføre vårt arbeid utenfor skolen. På den ene siden er det mye som er blitt vanskeligere ved dette, men på den andre siden ble det en vekker. Skolen har stilt seg dette spørsmålet: Hvordan kan vi forme religionsundervisningen her hos oss? Dessuten holder det på å dannes en evangeliekrets som vil komme til å møtes hver helg. "Ethvert onde bærer noe godt i seg." sier et gammelt russisk ordspråk. Ellers er alle de nye menighetene på god vei, noen utvikler seg fort, andre langsommere. Nå banker,

foreløpig ganske svakt, den første menigheten i Sibir, i Irkutsk, på. Der arbeider nå en evangeliekrets som møtes en gang i uken. Menneskene er begeistret, men det er ennå en lang vei til dannelsen av en menighet. Menigheten i St. Petersburg håper at de kan innvie huset sitt i begynnelsen av mai. Vi inviterer dere hjertelig til å komme og ta del i den begivenheten! Nærmere informasjon er å få hos Dieter Hornemann: Dieter@Hornemann.de.

Jeg arbeider i min vanlige rytme: Fra september til mai besøker jeg menighetene regelmessig, om sommeren kommer alle til stevnene, til Sochi hvor familiene samles ved St. Hans; til Monino hvor det er en ferieleir for barn og ungdom. I året som gikk var alt dette atter en gang godt besøkt, men særlig barneleiren. der var vi over 150 mennesker. For første gang hadde vi i slutten av august et treff for unge voksne. Det var foreløpig ganske lite og spedt. Vi får se hva som kan vokse frem av det etter hvert. Og nå reiser jeg igjen gjennom de russiske menighetene, for at sakramentene kan celebreres overalt der hvor åndelige lys brenner, og for at dette lyset i det østlige Europa kan vokse seg klarere og sterkere.

Vi forsøker alltid å ha i bevisstheten at vi er en del av det store verdensomspennende Kristensamfunnet, en del av denne store åndelige lysbuen rundt jorden.

I håp om et gjensyn hilser jeg dere av hjertet

Annuschka Geyer (født 1974, prest i Moskva)

Oversatt fra Die Christengemeinschaft 1/2025 av Kjersti Kløften

Godnattsangen av John Baum

På barneleiren på Olsby i 1993 ble *Godnattsangen*, komponert av Benjamin Bergmann, sunget for aller første gang:

*Jeg sier hysj - god natt, min venn.
Brått er dag blitt natt igjen,
og solen svinner stille hen.
På engen under måneskinn,
ligger dagdrømmene og sykkelene din,
som du glemte da du måtte inn.
Men nå er jeg både varm og glad,
så gjør vi sånn som mamma sa,
drar ut og henter sykkelene en annen dag.*

*God natt - sov godt, min venn, drøm til i morgen tidlig.
God natt - sov godt, vi sees igjen.
God natt - sov godt, min venn, drøm til i morgen tidlig.
God natt - sov godt, vi sees igjen.*

*Jeg har putevar med blomster på,
men nå må jeg til sengen gå,
selv om natten ute kjennes blå.
Men først vil jeg si god natt til deg!
Høytidelig med foldede hender.
God natt – til alle mine venner.*

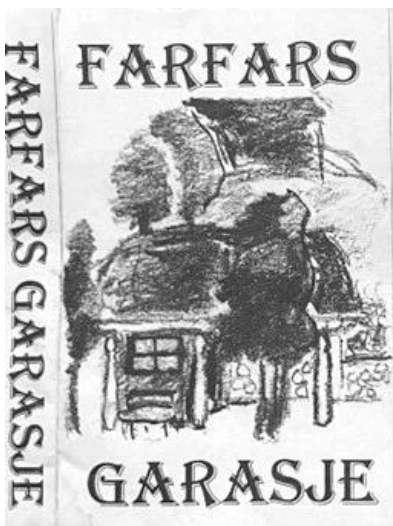
*God natt - sov godt, min venn, drøm til i morgen tidlig.
God natt - sov godt, vi sees igjen.
God natt - sov godt, min venn, drøm til i morgen tidlig.
God natt - sov godt, vi sees igjen.*

Benjamin forteller hvordan sangen ble til: *‘Melodien kom først etter mangfoldige timer med klimpring på gitar, så skrev jeg teksten på kjøkkenet til mor, bare noen dager før leiren. Refrenget satt imidlertid ikke helt, så da vi ankom leiren, var det sammen med låtsmedene Erlend og Frode at vi fikk det på plass.’* Frode Wendelboe og Erlend Løstegård Hagen var også ledere på barneleiren der Godnattsangen så kveldens lys. På barneleiren i 1993 var det over 100 barn og 47 ledere. I tilbakeblikk, erindres leiren som full av liv og oppfinnsomhet.

*Erlend, Frode og Benjamin på kveldssamling, barneleir 1993.
Fra Tale Maria Krohn Engviks Olsby fotoalbum.*

I alle de 32 årene siden Godnattsangen ble til, har den blitt sunget på slutten av kveldssamlingen på Olsby, på barne-, ungdoms- og konfirmantleirer. I 1995 spilte gruppen ‘Farfars Garasje’ inn blant annet Godnattsangen og utga en

kassett. Gruppen øvde i garasjen til Erlends farfar og besto av Frode og Erlend på gitar, Lars Wendelboe Thorbjørnssen på piano, Tommy Gagnes på trommer og Gregor Nicolas van der Bijl på cello. Den gang ordnet jeg med boksalget i Kristensamfunnet i Oslo, og salget ble kassetten til Farfars Garasje, som ble solgt i foajeen i den nybygde kirken.

Frontomslaget til kassetten

Barneleir på Olsby 1993. Katrine andre fra venstre i første rad av de som står, Tale i islender liggende, høyre foran.

På barneleiren da Godnattsangen ble sunget for første gang, var det en jente fra Ålesund og en fra Bærum. Tale Maria Krohn Engvik og Katrine Ledsaak møttes og ble gode Olsbyvenner. Katrine med rødlig hår og Tale med langt, lyst hår. De to

spurte om å få vaske håret, et naturlig spørsmål. Men på Olsby var det den gang bare et bad i andre etasje i hovedhuset, et område barna ikke gikk til. Men Katrine og Tale fikk lov til å vaske håret. Ingen andre barn spurte om det samme!

*Katrine og Tale på barneleir 1993.
Fra Tale Maria Krohn Engviks Olsby fotoalbum.*

Da Katrine døde i 2004, 23 år gammel, skrev Tale minneordene for sin venninne fra Olsby: *'Det vi hadde til felles, var Olsby. Olsby var ALT for oss. Vi elsket Olsby. Vi kunne snakke i timevis i telefonen mellom Ålesund og Bærum – om Olsby, om menneskene der og minnene vi hadde sammen. I tillegg sendte vi hverandre brev der vi mimret om Olsby og delte våre hemmeligheter. [...] Favorittsangen over alle var "Godnattsangen" [...] Når jeg nå forsøker eksakt å minnes denne sangen, ser jeg for meg det søte ansiktet til Katrine, de sjarmerende fregnene og det lure*

smilet hennes når hun synger med. Hun ser på meg med tilgjorte, uskyldige hundeøyne og sukker 'åååååh' når sangen er ferdig. Den sangen fikk vi også på kassett, og den ble flittig spilt.' ('Kristensamfunnet' nr 5 2004)

Årene gikk og Tale ble sykepleier og helsesøster. Med tiden sang hun Godnattsangen hver kveld for sine egne barn. Hun skrev senere: *'Så ble jeg hele Norges helsesøster i 2017, og begynte iblant å synge den for alle ungdommene som fulgte meg på Snapchat. [...] Både gutter og jenter ba meg oftere om å synge sangen.'* (Tale Maria Krohn Engvik, #VÅGÅVÆRE, Cappelen Damm, Oslo 2019.) Tale vurderte å spille inn Godnattsangen for de unge som ville høre den før de la seg. Hun kontaktet Frode. Med Frode og Erlend på gitar og en svensk musiker, Josef, på piano, sang Tale inn Godnattsangen i 2019. Sangen kan høres på Spotify. Tale spilte inn en video av Godnattsangen sammen med Frode, Erlend og Joseph Lillo Stenberg – alle Olsby Boyz, som det fremgår av den medfølgende teksten. Videoen kan sees på YouTube. Søk på Spotify eller YouTube etter: *'Godnattsangen Helsesista'*. I skrivende stund har den blitt spilt 415 235 ganger på Spotify.

I 2019 ga Tale ut boken, #VÅGÅVÆRE (Cappelen Damm): *'Med en miks av seriøs kunnskap, humor og personlighet når hun ut til over 200 000 seere på Snapchat daglig.'* Tale tar opp mange temaer som er relevant for unge mennesker, om tanker og følelser, kropp og kjønn, og når det blir ekstra vanskelig. Aller siste kapittelet i boken er om Godnattsangen: *'I begynnelsen av 1990-tallet var jeg et sted mellom slutten av barneskolen og begynnelsen av ungdomsskolen. Jeg dro på sommerleir ved Mjøsa hver sommer på den*

tiden, til et sted som heter Olsby gård. Det var mange barn der, fra Norge, Sverige og Danmark. [...] Så var det en sommer at Erlend, Frode og en som heter Benjamin satte seg ned og skrev den berømte 'Godnattsangen.' En sang som de kunne synge for oss i samlingsalen om kvelden, mens de spilte gitar, før vi skulle sove i sommernatten. Og siden har godnattsangen fulgt meg gjennom livet.'

*Forsiden av Tale Maria Krohn Engvik
#VÅGÅVÆRE BESTSELGER!*

Mange barn og ungdommer har hørt og sunget Godnattsangen på Olsby. Benjamin Bergmann, nå en etablert kunstner, forteller hvordan sangen som han komponerte i ungdomsårene på morens kjøkken, overrasket ham i hovedstadens uteliv: *'Mange år senere satt jeg sammen med Johannes Schweigaard*

på kafé i Oslo, da en fin ledergjeng kom bort til bordet vårt og sang den sangen for en fullsatt uterestaurant. Det beveger meg ennå.'

Hjertelig takk til Benjamin Bergmann og Tale Maria Krohn Engvik!

Broen over strømmen del 3

av F. Herbert Hillringhaus

8. august 1915

Dagen idag var en stor dag for meg, jeg har opplevd mye. Jeg er kommet en grad videre og ble gjenforent med et høytstående fellesskap som jeg har tilhørt tidligere. Mitt siste liv på jorden hadde fremmedgjort meg for dette fellesskapet. I dette må jeg oppfylle den misjonen jeg ofte talte om i mitt jordeliv. Det handler om musikken! Jeg må skape noe som står langt høyere enn det dere oppfatter som musikk. Arbeidet her er helt annerledes. Det er langt mer intenst, de tekniske utfordringene faller bort, mens det på andre områder er betydelig vanskeligere fordi man skal fremstille det aller høyeste. Noe umåtelig stort, vakkert og fullkomment! Senere trenger det også ned til Jorden, men først etter lengre tid. Nå må alt hos dere bygges opp igjen på nytt og få en ny retning.

Jeg vil fortelle om mitt arbeid. Det er en rekke svært vanskelige symfonier jeg skal skape. En er nesten avsluttet. Dere ville bli forundret hvis dere kunne høre den, siden den er helt annerledes enn alt jeg komponerte på jorden. Bare grunntonen er den samme. I alt skal jeg skape syv symfonier. Da er den minste delen av en stor symfonisk diktning avsluttet. Naturligvis arbeider også mange andre med dette, men jeg fikk en spesiell oppgave. Den ventet på meg. Det var også grunnen til min tidlige død. Forstår dere nå at jeg er lykkelig over å kunne få lov til å gjøre dette?

Hovedhensikten er å lede sinnelaget på Jorden i en annen retning. Denne musikken sprer seg i de forskjelligste sfærer som omgir deres verden, og dens virkning er mektig. Kanskje er det vanskelig å begripe at musikken skal åndeliggjøre menneskeheten, men slik er det. Musikken er den høyeste kunsten, bare den kan virke indirekte på mennesket. Det hører og vet ingenting om dette, helt oppfylt av den jordiske omgivelsen, men likevel må mennesket lytte til denne stemmen. Det er vårt verk! Dere vil fornemme det, når dere er kommet noen grader videre. Høre det kan dere ikke ennå, det kommer først etter at dere er døde. Jeg har fått tillatelse til å spille det for dere når den tiden kommer. Det er egentlig et unntak, fordi alle slike skaperverk kun får fremføres i en bestemt hensikt.

Daglig kan jeg fortelle om ulike temaer. På den måten oppstår gradvis det verket som er min gave til dere fra denne verden. I dag var det en feiring som jeg medvirket i. En vidunderlig, overmåte storartet fest! Det oppstod foreninger, en sammensmeltning av farger og klang. Denne forening fremkaller en dypt gripende virkning som er så vakker og fullkommen at man selv i den største begeistring føler og spiller med. Det høres usannsynlig ut, men det er sant!

Enhver tanke som vedrører meg, trenger frem til meg. Det er så fint! Selv om jeg noen ganger befinner meg langt fra dere, kommer det plutselig flyvende en tanke som en myk og kjærlig hilsen fra den fysiske verden.

Alt er så stort og herlig når man har fått lov til å kaste et par blikk inn i de høyere sfærer. Det ansporer, og ønsket

om å komme videre vokser seg stort og sterkt. Vi har alle en bestemt løpebane vi skal gjennom, den ene eller den andre. Vi må derfor bestrebe oss på å finne ut hvilken vei vi skal gå, den ene eller den andre. Tar vi feil vei, noe som ofte forekommer, venter det imidlertid ikke en straff eller belønning i det hinsidige, alt etter hvordan vi har levd våre liv. Finner vi ikke den riktige veien på Jorden, må vi senere gå forsakelsens vei. De fleste går denne veien. Jeg er lykkelig over at dere vet hvilken vei dere skal gå.

I går var jeg også til stede da dere musiserte, jeg var helt inne i musikken. Dere må forstå det riktig, jeg er der og virker ubevisst med gjennom min nærhet. Enhver musikk har jeg dette nære forhold til, slik at jeg kan gjennomtrenge den nesten helt fullstendig. Hva det betyr, må dere nå allerede vite fordi jeg gjentatte ganger har fortalt dere at jeg er hos dere, og på samme måte er jeg i musikken dere hører.

I dag er det vanskelig å skrive, jeg må samtidig utføre et annet arbeid. Derfor er jeg litt splittet. Nå krever det langt mindre kraft å skrive enn det var i begynnelsen. Da ville det ikke ha vært mulig. Ikke tenk at jeg fører hånden din. Jeg holder den, men jeg skyver den ikke. Jeg sier hver enkelt setning som du skal skrive. Slik skjer denne formidlingen. Nå må jeg tilbake til mitt arbeid. Gud være med dere!

9. august 1915

Fjellene dere beundret, var en gang hele min glede, men nå er de ikke lenger så nær meg fordi jeg ikke ser dem så klart og adskilt som før. Nå ser jeg over dem og inn i dem, det forstyrrer det enhetlige bildet. I det hele tatt er uroen her ofte forferdelig, det er for mange og for forskjellige ting

som gjensidig bekjemper hverandre og gjennomtrenger hverandre. Det trenges en sterk vilje for å kunne forbli rolig i alt dette. Hvis man mister tålmodigheten, kommer man ikke videre. Jeg fester blikket i det fjerne, og tenker kun på det ene målet. Det hjelper. Tro ikke at jeg virkelig lider i alt dette, men det skaper en utrivelig stemning og uro.

Solen spiller også her en stor rolle. Den gir kraften i alle åndelige sammenhenger, den gav også meg kraften til å skape da jeg levde på Jorden. Dens kraft er mektig, også på den fysiske Jorden, den gjennomtrenges mye dypere enn man kan forestille seg. Ofte ser man ikke solen, men den er likevel virksom. Ved dens side står alle planetene som hver for seg har en annen virkning. Alt dette er så usigelig dypt og storartet at man blir helt fanget i forundring. Jeg beklager at jeg ikke er kommet lengre så jeg kunne ha et klarere bilde av alle disse tingene. Den menneskelige hjerne kan ikke fatte at det finnes en slik fylde av ting som omgir Jorden. Daglig blir min vilje til viten større, og daglig erfarer jeg mer.

Det har begynt en tid for dere der dere kan se på alt med nye øyne. Det er kun det første skrittet. Det har dere lagt bak dere, det gikk raskere enn jeg hadde håpet. Nå kommer tingene dere trenger for videre utvikling til dere av seg selv. Dere vil også møte nye mennesker som kan hjelpe dere videre. Jeg kan og får ikke lov til å påvirke dette, fordi det ville påvirke deres skjebne (karma). Jeg får bare være hos dere, lytte og motta, trøste og gi dere kraft gjennom at jeg lever. Men jeg får ikke lov til å forandre noe på livsveien deres. Det gjør dere selv, gjennom den nåværende tankeverden. I den skaper dere også ting som vil hjelpe

dere. Jeg taler hovedsakelig om tiden etter min bortgang, for nå begynner først deres virkelige liv. Jeg får altså lov til stadig å være rundt dere, men jeg kan ikke gripe inn i livene deres. Be derfor ikke om ting som jeg ikke har lov til å gi. Noe annet jeg vil si dere når dere tenker på meg, er å forsøke å se for dere den åndelige Sigwart, ikke den kroppslige. Det er slett ikke vanskelig for dere, og dere gjør meg en stor tjeneste med det.

Av våre bekjente har jeg ikke sett noen her. Jeg tror heller ikke jeg vil være i stand til å finne noen av disse døde, fordi jeg ikke var forbundet med noen av dem gjennom et ekte kjærlighetsbånd, for bare da møtes man. Det rommet vi befinner oss i, er så umåtelig stort at man ikke møtes tilfeldig. Den fysiske Jorden er svært liten i sammenligning.

Nå vil jeg gi dere noen ord som inneholder visdom. Jeg hørte dem her og har lært mye av dem. Jeg vil be dere om å lese dem ofte og fordype dere helt i dem.

Hellig evige Guddom
Hellig den evig uovervinnelige kraft
Som gjennomtrenger alt
Som gjennomstrømmer alt
Æoner av år var
Æoner av år kommer
Alt var
Alt er
Livshavets evige brenninger
Som alltid brytes av jordens klipper
Vil glattes ut
Gjennom solens hellige, uovervinnelige kraft

Tro er alt
Uten tro er du intet
Hver plante har sin tro
Hvert dyr har sin andakt
Og du som bærer Guden i deg selv
Vil fornekte og vite bedre:
Hva du er?
Store Gud, som våker over verdenene
Som leder alt og skaper alt
Forbarm deg over meg
som tråkket på deg med mine føtter
Mens jeg selv trodde å kunne herske i verden
Stor er nåden når du tilgir meg
For du er Kjærligheten!
Derfor kommer jeg til deg
og bønnfaller om å forbarme deg
Enda en gang – tilgi meg

Nå har jeg funnet deg,
Jeg var svak – nå er jeg sterk,
Nå som jeg har deg, fra nå av og alltid.

Det er en bønn som ble gitt meg i dødstimen. Jeg følte hvor lite jeg hadde erkjent Gud. Dere må føle Gud i alt. Først da kan dere også langsomt føle Gud i dere selv.

Før dere føler at dere har funnet Ham helt, helt forbundet med dere dag og natt, er dere ikke i stand til å ta imot de meddelelser som jeg har som oppdrag å formidle til dere. Vær så snill å anstrenge dere, forsøk å forstå, slik at det ikke blir for sent for oss. Det gjør meg usigelig lykkelig at jeg får lov til å være den som kan innvie dere i alt det herlige. Min

følelse av takknemlighet overfor dere vokser daglig. Denne kjærligheten har jeg ikke fortjent. En gang skal jeg gjengjelde den! Min takk er det verk som langsomt oppstår gjennom deg, som er for dere, og som dere må utforske i de dypeste dyp. Det vil ta lang tid fordi man ikke får lov til å si alt helt klart, bare antyde det i symboler.

Idag vil jeg fortelle en liten historie. Det var en gang et lite, heslig menneske som ikke trodde på noe og som ville overbevise hele Jorden om sin lære. Da kom et stort og vakkert menneske til ham og spurte: «Hvor langt vil du spre din lære?» «Til de dypeste dyp i jorden» svarte han. «Javel» sa den store vakre, «Det er ikke så farlig. Jeg trodde du også ville ut over Jordens grenser». «Nei», sa den lille heslige, «der er det for lyst.» «Men hva vil du med din lære under jorden?» spurte den store vakre. «Det jeg vil, er helt enkelt. Jeg vil sprengre hele Jorden slik at menneskene endelig innser at jeg har rett». «Det er helt ufarlig min kjære.» sa den store vakre. «Alt du sprenger, er gjennomtrenget av den store Guddommen! Når du ødelegger hele Jorden, blir den likevel holdt sammen av Gud».

Slik er det også med gudelæren man søker å tilintetgjøre med vold. Den som vil ødelegge den, fremmer den bare.

Rettelse

til minneord om Pål Aleksander Makatia
i Kristensamfunnets tidsskrift nr. 3 - 2024.

Da Pål døde brått 1. juni 2024, kom det som et sjokk for familie og venner. Fordi dødsfallet var uventet, ble det foretatt en obduksjon. Noen svar, som utelukket at det hadde skjedd noe kriminelt, kom raskt, mens andre prøver kom først over et halvt år senere.

Jeg sa i talen og skrev også i minneordet at Pål antagelig døde av det han hadde inntatt etter en lengre periode uten rusmidler – når kroppen ikke tåler det den tålte før. For Pål hadde et rusproblem, men hadde vært rusfri i flere måneder. Da prøvesvarene forelå, viste det seg at Pål ikke hadde inntatt illegale rusmidler, men bevisst hadde inntatt reseptbelagte legemidler, utskrevet av lege, i så stor mengde at det var dødelig. Det ble det dermed klart at Pål i sin fortvilelse selv hadde tatt sitt liv. Margot Makatia, Påls mor ønsket som meg at dette ble meddelt.

Kirsten Thomassen

Prest i Kristensamfunnet i Kassel

Minneord Bernt Kasberg Evensen

Født 02.02.1944 – død 18.01.2025

Bernt Kasberg Evensen er født i Tønsberg 2. februar 1944. Han er eldst i en søskenflokk på tre. Faren er hans store forbilde: sjenerøs, åpenhjertig og hjelpsom, en som alltid ser det gode i mennesket, selv om det har levd opp til det motsatte.

Kunst og musikk spiller en viktig rolle i familiens liv, og allerede fra tidlig barndom blir det tydelig for alle at det er musikken som er det vesentlige for

Bernt; den åpner en dyp lengsel i ham etter det skjønneste, det sanne og det rene. Den vakre orgelmusikken i Domkirken tiltrekker den 5 år gamle Bernt så sterkt at han tar turen dit alene, hvis ingen andre blir med. Han lærer seg å spille piano, men hans hovedinstrument gjennom livet blir hans helt unike stemme, en stemme som han griper med hele sitt vesen. På denne måten tilegner han seg Draumkvedet, Barfotasonger og Schuberts Winterreise, men også Gershwin og Negro Spirituals som alle blir del av ham. Stemmen hans, varmen, ektheten, rører ved noe dypt i den som lytter. Noe av det samme sier Bernts kolleger om musikken hans. Bernt begynner å komponere egen musikk

i ung alder. Etter skolen blir han musikkstudent i Oslo, men han fullfører ikke, fordi han ikke finner det han leter etter der. Som komponist er han for det meste autodidakt, og de som inspirerte ham mest i hans kunstneriske arbeid, er Ravel og Debussy. Bernt har en stor produksjon av verker for bl.a. orkester, ensembler og sang som blir oppført forskjellige steder i inn- og utlandet. Han arbeider som frilanskomponist og sanger og reiser landet rundt på turnéer, bl.a. med skolekonserter i regi av Rikskonsertene. Etter et lengre opphold i Mexico blir han kalt tilbake til Norge. Hans far har blitt alvorlig syk og trenger hjelp i familiebedriften. Senere reiser Bernt til Camphill i Skottland, hvor han tar helsepedagogisk utdanning og arbeider med musikkterapi. Her skriver han en barneopera som innøves og uroppføres av barn og medarbeidere for et begeistret publikum. Og han møter Erika. Hun blir ikke bare hans livs kjærlighet, men, som han selv uttrykker det; hans redning. Fra Skottland flytter Bernt med Erika til Tyskland, hvor de begynner å arbeide i psykiatri og menighetssammenheng, alltid med musikk og folkedans som følgesvenner. Og mens de stifter familie, flytter de rundt; bor i Lüneburg, kommer til Vidaråsen, flytter til Lübeck og vender etter mange år tilbake til Vidaråsen, og bosetter seg til slutt på Veierland. I Lübeck komponerer Bernt musikk, det blir arrangert store konserter i konserthuset samt huskonserter og utstillinger i eget hjem. Han engasjerer seg i Kristensamfunnet og på Steinerskolen som musikk lærer og kokk. På Vidaråsen er han brobygger mellom landsbyen og et rikt kulturliv i Norge. Han setter opp Tryllefløyten med hele landsbyen og innleide profesjonelle to år på rad. Som medlem i Norsk Komponistforening holder han også kontakt med musikere

og kolleger som oppfører sine verker på Vidaråsen, og som opplever at deres musikk blir mottatt av mennesker med en lyttekraft de sent vil glemme. Han inviterer Minsk Kammerorkester til landsbyen gjennom flere år for å øve og avslutte med en storslagen konsert. Bernts helhjertede omsorg som familiefar og husfar på Vidaråsen er uuttømmelig.

Høsten 2016 og vinteren 2017 får Bernt hjerneslag, og det blir begynnelsen på en ny fase i livet hans. Han må lære seg å snakke og gå igjen. Han må finne kontakt med seg selv igjen etter skjebneslaget, og han lærer å ta imot denne livsfasen som en ny oppgave. Samtidig forstår han ikke at han ikke klarer å få det han hører inni seg, ned på notepapiret lenger, og at stemmen ikke lenger er den samme. Men selv om kroppen hans ikke lenger adlyder ham som et instrument i dette livet, ville Bernt aldri tillate seg selv å gi opp. I sitt indre er han like full av kraft som før slaget, like full av idéer og lengsel, av omsorg og hjertevarme. De siste ukene er preget av ubeskrivelige smerter og tærende mareritt. Nå begynner Bernt å si at han ikke vet hvor lenge han kan holde ut, og at han tror han egentlig er ferdig med livet. Rett etter nyttår deltar han på kulturuke på Vidaråsen med kurs om temperamentene og karmaarbeid. En dag forteller han til alle tilstedeværende at han tror det er hans siste dag. Uken etter blir han innlagt på sykehuset. I flere døgn er familien forsamlet rundt ham, de våker og synger, leser dikt og spiller musikk – det er alvor i rommet, men også latter, letthet og barnebarn som leker. En av sykepleierne som stiller Bernt, sier at det ikke føles som sykehus når han kommer inn til ham. Denne siste tiden oppleves som en varm og høytidelig avskjed.

Elisabeth Sykora

Minneord Carl Ivar Brande Gäumann Pelcz

Født 13.09.2006 – død 21.10.2024

Carl kom til verden med en herlig hjemmefødsel ved peisen på mormors hytte. Det var en fantastisk opplevelse for Anita og Falko. Anita hadde et lett svangerskap og en enkel fødsel. Karl veide bare 2,7 kilo, han var en lettvekt. Falko fikk blikkontakt med Carl og så inn i en kosmisk evighet. Alt var perfekt. Carl betyr *fri mann*, Ivar *kriger*, og Brande *kostbar*! Etter en uke

dro foreldrene med Carl til legesjekk. Det var en bilyd på hjertet, og Carl fikk dagen etter et lett anfall med bevissthetstap. Da var det rett inn på Rikshospitalet. Det første halve året bestod av legetimer, operasjoner og kontroll; inn og ut av Riksen og Sankt Olavs. Carl ble traumatisert av alle sykehusoppholdene. Derimot elsket han sykehusklovner. Han fikk hjelp med å lære seg å leke, og han fikk musikkterapi. Han ble kjempegod til å leke! Med årene utviklet han strategier for å kunne tåle sykehusoppholdene.

De første tre år av sitt liv levde Carl på Vallersund gård, et Camphill bo- og arbeidsfellesskap på Fosen. Han var glad i dyr og likte seg på fjellknausene og nede i fjæra. Han spredte glede for beboerne og var gutten til alle. To år gammel begynte Carl på steinerbarnehagen på Austrått

gård. Endelig ble det barn rundt Carl, og han trivdes. Som treåring ble han storebror for første gang. Han var meget betatt av lillesøster Djelka og passet godt på henne. Noen måneder etter Djelkas fødsel flyttet familien til Bærøe og bodde 10 år i «skogen» i Østfold. Carl elsket stedet rett ved vannet med skogen rundt seg. Han elsket å være med venner; de tente bål, fisket, badet og padlet kajakk. Spikkekniven ble hans trofaste følgesvenn. Han begynte på Haugtussa Steinerbarnehage på Ås, her møtte han fantastisk trygge voksne og fikk seg gode venner. Han trivdes best i sandkassen og hadde en levende kreativ fantasi. Alt hva han ikke klarte med sin fysiske kropp, fikk kose-tiger Felix til!

Som seksåring ble han storebror til Avina. Også denne gang var han meget glad for søsteren, men syntes etter hvert det ble vel mye bråk og mye å krangle om. Men når det gjaldt, holdt de alltid sammen. Carl utviklet et godt forhold til besteforeldre og familie og venner i utlandet. Med farmor var han fortrolig, og de hadde lange lekesamtaler på telefonen. Det var et slags rollespill de spilte, med flere karakterer de vekslet på. Han lærte seg tysk av farmor.

Carl begynte på Steinerskolen på Ås og hadde noen fine år før han byttet over til Nordstrand Steinerskole. For å få hverdagskabalene med lang reisevei til å gå opp, måtte han ofte hente sine søstre på SFO og få dem med på toget til Ski. Carl lærte å lese da han oppdaget Harry Potter-bøkene i tredje klasse. I løpet av et halvt år leste han dem alle. Det var mange aktiviteter Carl prøvde seg på. Han begynte med piano, gikk på taekwondo og holdt på med klatring, sykling og svømming. Han sang et par år med St. Hallvardsguttene sammen med pappa, og de hadde bl.a. to fantastiske

korreiser til Roma. Hjemme gikk hobbygleden fra lego- og modell- til PC-bygging og skruing på mobiler. Etter hvert ble Carl veldig teknikkorientert, hadde stor glede av det og utviklet enestående kompetans på dette feltet, så det var naturlig å søke informasjonsteknologi på Mysen videregående. Gleden transformerte han til jobb i Greencom, og senere ble han lærling ved Nordre Follo kommune, avdeling brukerstøtte. Carl ble familiens datasupport. Han var flink til å forklare slik at alle forsto. Også medstudenter ga han hjelp, og han fikk mye ros som lærling.

Kroppen var i alle år delvis en belastning. I perioder brukte han rullestol og kunne ikke gå lengre enn ti meter, og måtte da sette seg på huk for å ta en pustepause. Men Carl var viljesterk og bestemt på hva han ville delta i og ikke. Festing ble det ikke mye av. Han hadde begrenset energi. For på en måte å fri seg fra sin kropp ble han fascinert av droneflyving. Med dronekamera utforsket han omgivelsene og så for seg en fremtid hvor han kunne lage gode og estetiske filmer eller følge bilrace med hjelp av droner.

Rett før sin tiårsdag hadde Carl en stor, vellykket hjerteoperasjon. Det forandret livet hans enormt til det positive. Carl var glad i å reise. Tidlig kunne han settes på tog eller fly, helt alene. Han besøkte familie, venner og gudmor i Sveits og familien i Tyskland. Han ordnet alt selv med betaling og bestilling av billetter. Han reiste gjerne på egenhånd, også til Hellas hvor vennen Balder bodde en periode. På reisen var han helt trygg med en fantastisk orienteringssans. Han hadde bildrømmer, han kjøpte en gammel Volvo 240 og pusset den opp og mekket på den. Planen var å kjøre med den til Tyskland i påsken. Å skaffe

seg en kassebil etter hvert og reise rundt med den og lage profesjonelle dronefilmer, det var drømmen!

Carl delte gjerne sin livsvisdom og kunnskap med andre. Men han sa også ifra når han opplevde situasjoner som var upassende, eller når folk burde ta seg sammen eller endre seg. Far kunne alltid spørre om en hjelpende hånd i verkstedet. Da la han til side hva han holdt på med og hjalp til uten murring. Carl var seg selv, gikk sin egne veier og var noe annerledes gjennom sine kroppslige begrensninger. Sykdommen gjorde at han ble fort voksen og reflektert. Han måtte iaktta og så handle balansert og samvittighetsfullt. Foreldrene kjente det på seg at alt fra dag én brakte Carl kjærlighet til alle som var rundt ham, og til det han holdt på med. Han hadde varme hender og kunne berøre dem som var ham nær og lindre plager.

Det er klart at han hatet sykehuset. Og nå skulle han for tolvte gang legges inn i full narkose. Han bar det samtidig med en godhet. Da Carl var åtte år, sa han engang til mor: «Mamma, jeg har ikke tid til å leve i denne verden, jeg har mye viktigere oppgaver som engel».

Carl står for oss som en vakker ung mann, en yngling, som en eventyr-prins. Han har berørt så mange med sitt englevesen i de 18 år han var sammen med oss. Og han er ikke borte. Carl lever videre i alle våre hjerter. Og vi kan søke hans englenærvær i våre videre liv. Takk, Carl, for alt du har gitt dine kjære! Og alle kan vi si fra vårt hjertes dyp; «glad i deg»!

Daan Ente

Minneord Ingrid Marstrander

Født 16.04.1947 – død 02.03.2025

På mange måter kan vi si at vi vever våre liv. Vi fødes arve-messig inn i en familie og har med oss våre helt egne egen-skaper, temperament, evner og utfordringer. Vi kan kalle dette renningen i veven. Vi formes av oppdragelse, skole, venner, familie, utdanning og yrkesvalg, livshendelser og vår egen bearbeidelse av alt som skjer. Vi kan kalle dette inn-slagene i veven. Til slutt står det

vevde der med mønster, farger, brudd og reparasjoner som vår helt individuelle livsfortelling. Ingrid ser nå ned på sin livsvev med andre øyne enn de jordiske. Objektivt og saklig ser hun hvor den kunstneriske utførelsen var god, og hvor den kunne vært bedre. Så tar hun med seg denne lærdommen i forberedelsen til en ny renning en gang i framtiden.

Ingrid ble født inn i en antroposofisk familie som tilhørte kjernen i det antroposofiske miljøet den gang. Besteforeldrene var Conrad Englert og Elisabeth Faye. De fikk tre barn, deriblant Christa, som giftet seg med Karl Brodersen. Christa og Karl fikk også tre barn, hvor Ingrid var den eldste. Så kom Christopher og Anniken til, og Ingrid lærte tidlig å ta ansvar for sine småsøsken. Karl var en intellektuell, aktiv i antroposofiske sammenhenger og en pionér

som sammen med andre bygde opp steinerskolen ved Smedstad-dammen etter krigen. Christa var keramiker. Folk kom og gikk i hjemmet deres, og Ingrid, som kanskje likte ro og orden mer enn sine foreldre, tok sin del av ansvaret for at hjemmet fungerte.

Da Ingrid var 5 år, gikk hun alene til tannlegen. På samme tid viste hun i barneparken sin omsorg for de andre barna ved at hun gikk til parktanten og gjorde henne oppmerksom på hva andre barn trengte. Slik ble hun bedt av parktanten om være hennes 'assistent'. Det gir et bilde av hvordan Ingrids selvstendighet og evne til omsorg var. Mange har opp gjennom årene erfart hennes varme oppmerksomhet, hjelp og omtanke, og hennes bærende bekymring for hvordan de hadde det. Dette var en rød tråd i Ingrids livsvev.

Ingrid begynte på Smestad steinerskole. Etter syv år flyttet familien fra Røa til Eiksmarka, og Ingrid gikk over til den offentlige skolen der. Hennes lærer observerte en helt usedvanlig transformasjon de årene, fra det uskyldige, lekende barnet til ungdommens sminke, hårfrisyre og livsførsel. Ingrid ville være som de andre ungdommene. Kanskje begynte hennes opposisjon mot et altfor tydelig antroposofisk hjemmemiljø å utvikle seg her, for som voksen inntok Ingrid et annet ståsted enn sine foreldre. Hun var skeptisk til alt som var for esoterisk og fundamentalistisk. Det var en form for stille opposisjon til idealene hjemmefra, hørbart som en enkel kommentar eller synlig som en velkjent rynke i pannen eller et spesielt drag om munnen. Den som kjente henne, visste hva dette betød. Etter endt skolegang ville Ingrid arbeide med hendene og

tok halvårskurs i husflid både i Norge og Danmark. Hun hadde verkstedpraksis hos den anerkjente tekstilkunstneren Brit Fuglevaag og var hospitant på Statens håndverks- og kunstindustriskole. I 1968 begynte hun på tekstillinja som ordinær student. Der var også medstudent Erik Marstrander. De giftet seg våren 1969. Nicolay ble født samme år, og Henrik i 1971.

Karl og Christa overlot leiligheten i Oslo til dem, og Ingrid var hjemmeværende. Så flyttet de til Eiksmarka. Da Nicolay begynte på skolen og Henrik i barnehagen, tok Ingrid opp studiene på Statens håndverk- og kunstindustriskole i 1977, med diplomoppgave i 1980 og hovedfag i 1988. Hun fikk høyskolelektorkompetanse noen år senere. Hun, som i unge år ville arbeide mer med hendene enn med hodet, var nå både kunstnerisk og akademisk anerkjent.

Hennes kunstneriske uttrykk var jordnært og konkret. Det var linjer og former, ikke utflytende anelser og luftige idéer. Hun farget garnet selv, en matematisk nøyaktig og grundig prosess for å få akkurat den riktige fargen. Mønster og farger skiftet i et logisk forløp, ofte med subtile fargenyanser. Det var som å se et dyktig komponert musikkstykke materialisert i tekstil, sa Erik. Hennes vevde belter er innkjøpt av Kunstindustrimuseet. Belter, puter og tekstiler har vært på utstillinger flere steder i Norge, og også i Danmark. Hun har hatt oppdrag som designer på både klær og utsmykninger, fått utviklingsstipend fra flere hold, vært på studiereiser i Egypt, Kaukasus og Japan, og hatt tillitsverv i kunstfaglige organisasjoner. I 25 år hadde hun tekstilverksted på Grini mølle i Bærum og kombinerte kunstnerisk arbeid med 50 % stilling som magasinforvalter på Etno-

grafisk museum i Oslo. I 2005 avviklet hun tekstilverkstedet og ble fulltidsansatt på museet. Hun hadde pedagogiske oppdrag som underviser på det kunstneriske område, og hun holdt også forelesninger, kuraterte utstillinger og ga omvisninger innen tekstilhistorie og tilgrensende temaer. Hun ble brukt som veileder for hovedfagsstudenter og var sensor. Listen er lang over små og store arbeidsoppgaver, verv og aktiviteter. Hennes oppmerksomhet gikk i disse årene fra den egne, kunstneriske produksjonen over til møte med verden og sammenhengen med vår egen nasjonale tekstilarv. Dette viste seg også i hennes klesstil. Grunnfargen var sort, men med innslag av farger og former, spesielt fra asiatiske land. Og om halsen hang det store og fargerike smykker. Det var gode og produktive år. Det var orden på hus, økonomi og fordeling av arbeid og mulighet for selvutvikling. Hun var et praktisk menneske og måtte ha denne ordenen rundt seg for å kunne konsentrere seg om det kunstneriske. Ingrid så alt som måtte gjøres, ofte før det oppsto. Hun omsluttet barna med varme og kjærlighet, og en smule bekymring. Det lå i hennes natur å bekymre seg.

De mange og gode venninner kom fra alle livsstadier i Ingrids liv, fra barneskole, ungdomstid, fra de mange årene på Statens håndverks- og kunstindustriskole og fra kunst- og museumsmiljøet i senere år. Selv om hun til tider hadde migreneplager, var hun enestående i sin omsorg for andre. Hun var noe eldre enn de fleste på kunst- og industrihøyskolen og var forbilde og rådgiver for sine yngre medstudenter når studiet, barn og livet generelt knirket. Senere i livet ble hun med i en bokklubb som hun var veldig takknemlig for å være med i. Der ble hennes intellektuelle

evner utfordret. Hun hadde en skarp iakttagelsesevne både overfor mennesker og temaer og kom gjerne med et annet perspektiv og nye synsvinkler på det de hadde lest. Og selv om hun ikke var spesielt opptatt av antroposofi og inntok rollen som skeptiker til etablerte og vedtatte sannheter, deltok hun i mange år i en studiegruppe om antroposofi hos en venninne.

Nicolay og Henrik flyttet etter hvert hjemmefra. Nicolay etablerte seg i Tyskland med sin Verena og barna Lukas, Ferdinand og Ida, og Henrik først i Eiksmarka og så i Finland med Paulina og barna Oskar og Aron. Hun var tett på dem som en tid bodde nært og bidro ofte og gjerne med omsorg og hjelp. Og hun gledet seg over besøkene både fra Tyskland og Finland. Samtidig var hennes mor Christa kommet på sykehjem med demens, så Ingrid følte seg noen ganger som i en sandwich, klemmt inne mellom viktige og ønskelige omsorgsoppgaver samtidig som hun arbeidet full tid. Ingrid kunne se skjør og forsiktig ut utenpå, men innvendig var hun sterk.

De bygde hytte i Os i Østerdalen i 1982 og gjorde det meste selv. Innredningen er preget av Ingrids vakre, estetiske uttrykk. Dette var vinterparadiset. Om sommeren var de også på Eftang, det store slektsfellesskapet rundt hyttene som ble bygd av Ingrids storfamilie.

I motsetning til Ingrid gikk Erik fullt inn i det antroposofiske, som lærer og etter hvert som en av initiativtakerne og grunnleggerne av den videregående Oslo by Steinerskole i 2001. De hadde nå flyttet til leilighet i Oslo. Det var mye å gjøre for dem begge, og ofte møtte de hverandre bare i

døra da den ene var på vei inn og den andre på vei ut. Soverommet var inntakskontor for de første elevene på skolen, og fasttelefonen ringte hele tiden. Nå opplevde hun på mange vis å leve i en tilsvarende hektisk og idealistisk hverdag som den hun hadde opplevd som barn. Ingrid støttet at Erik engasjerte seg, men holdt selv avstand og besøkte ikke skolen.

Ingrid pensjonerte seg i 2014. Hun gikk turer, svømte, leste, hadde 4 bøker samtidig på nattbordet, var der for sin familie og sine barnebarn og var sosial og aktiv. Men også en nedstemthet kom til syne. Så fikk hun konstatert blodkreft høsten 2022. Etter å ha reagert fysisk godt på de første behandlingene, fikk hun ganske raskt store psykiske utfordringer. Hun isolerte seg, ville ikke ha besøk, viljen ble delvis lammet, og kreften gjorde at hun til slutt ble sengeliggende. Hun, som alltid hadde gitt omsorg, syntes det var vanskelig å være den som nå skulle motta. De siste par ukene åpnet hun for noen få besøk, før hun stille og rolig sovnet inn på Vinderenhjemmet 2. mars med Erik til stede.

Det er mye glede, farger, kunst, god familie, gode mennesker og gode utfordringer i Ingrids livsvev, og dette er den viktigste og lengste delen av veven. Den avsluttende delen ble kanskje mer i mørke farger med lyse glimt imellom. Hele veven er et kunstverk hvor vi kan ane Ingrids både bevisste og mer ubevisste innslag. Det finnes en større kunstner bak det hele, som med et kjærlig blikk nå ser ned på Ingrids kunstverk sammen med henne fra den åndelige siden. Renningen er Ham kjent, innslagene et bilde på den store menneskelige frihet som vi alle lever våre liv i.

Kristine Høiland

Minneord Olga Ragnhild Slåttelid Bugge

Født 13.04.1935 – død 13.03.2025

Ragnhild var dypt forbundet med naturen. Hun ble født idet våren slår ut sitt grønne slør, når naturen bringer nytt liv. Etter en lang og hard vinter kom hennes avskjedstime mens alle knopper ennå ventet på å springe ut. Hun elsket blomster, naturens gaver i form av frukt og bær, og hun hadde en egen evne til å forstå dyr og snakke med dem. For Ragnhild var et naturmenneske, hun elsket å være på tur både i skog og fjell, og ikke minst var hun en lidenskapelig bærplukker. Hver sommer og høst våknet «jaktinstinktet» etter å høste fra naturens skattkammer.

Ragnhild var et høyt elsket menneske av alle som var så heldige å være venn, nabo eller i slekt med henne. For Ragnhild var alltid lyttende, hjelpsom, dypt interessert i andre, deres person og liv. Trøndelag forble hennes hjerte nær hele livet, selv om hun aldri senere i livet bodde der, og hennes folk, slekta var, viktig. Den var et vesen som hun var omhyllet av, som hun også fant en stor del av sin identitet i. Samtidig var hun en helt uavhengig individualist, en som helt selvstendig gikk sin egen vei i livet, fra hun var ung, ja, fra hun var barn. Født inn i en stor familie på slektsgården Haug i Kvam i Nord-Trøndelag, som yngste

barn, en attpåklatt med tre storebrødre og to store søstre, var det en god barndomstid på gården som faren drev. Astrid og Solveig var tretten og ni år eldre enn henne, så Ragnhild vokste etter hvert opp som enebarn med foreldre som var godt voksne. Ragnhild fortalte at hun ikke fikk grenser for utetid og derfor selv fant på at hun måtte være hjemme til en bestemt tid, slik de fleste andre på hennes alder måtte. Slik tok hun tidlig styringen over sitt eget liv. Tapet av moren da hun var tretten år, var et hardt slag for henne, også fordi hun og faren ikke lenge etter flyttet fra gården til Trondheim. Savnet etter livet på gården var stort. Men Ragnhild hadde en høyere sans som viste henne den andre, usynlige verden. Det ble ikke snakket mye med barn om døden den gangen, så Ragnhild følte seg alene i sorgen. Men så opplevde hun at hun fikk besøk av mor hver kveld etter at hun hadde lagt seg. Da var moren hos henne som en trøst og støtte, og dette varte i flere år. Slik opplevde Ragnhild at det var en annen verden, en åndelig verden, hvor mennesket lever videre etter døden, men hun fortalte ikke dette til noen.

Da hun skulle ta en utdanning ville de voksne brødrene at hun skulle ta lærerutdanning, en sikker vei for kvinner den gangen. Ragnhild visste innerst inne at det ikke var hennes vei – men hun begynte allikevel på den. Der var det en lærer der som hadde et slags ritual, han pleide å holde en tordenpreken for studentene og sa: Her i klasserommet sitter det flere som ikke egner seg til, og ikke burde bli lærer. Ragnhild følte seg truffet! Og som den ærlige og direkte personen hun var, gikk hun frem rett etter timen og takket læreren for hans tale og sa at hun ville slutte. Læreren ble

forferdet, for dette hadde han ikke opplevd før. Han bedyret at han ikke hadde ment henne og tryglet henne om ikke å slutte. Hennes beslutning var imidlertid urokkelig, og snart satt hun på toget til Oslo, for der hadde hun allerede en stående invitasjon til å begynne i Nationen, en avis hun hadde vært sommervikar i. Nå kom Ragnhild i sitt rette element, for det var journalist hun egentlig var og forble, et skrivende menneske som elsket å berette om mennesker og saker som var viktige og vesentlige. Ragnhild ble en pioner i å skrive om naturvern og økologisk tenkning, og et forbilde når det gjaldt natur- og miljøvern. For dette var hennes hjertesak. Hun ble sendt rundt overalt i landet, til bygder der det oppsto saker som gjaldt å verne naturen. Da hun begynte i Morgenbladet, var det en lykke for henne å ha Erik Egeland som sjef, for han gav henne frie tøyler. Her møtte hun Niels Magnus Bugge, og begge arbeidet som journalister i kulturredaksjonen. Niels Magnus var hennes store kjærlighet. De var som skapt for hverandre; begge var skrivende mennesker, opptatt av litteratur og filosofi, og de elsket den gode samtalen, med hverandre og med venner. Og ikke minst var de forbundet med antroposofien. De levde og arbeidet sammen, både med egne prosjekter og også noen felles. Ragnhild var svært beskjeden på egne vegne og hadde lett for å undervurdere seg selv. Niels Magnus prøvde å få henne til å være mer «selvanerkjennende», men det var ikke så lett. Ragnhild var et tjenende menneske, hun hjalp med glede Niels Magnus med språkvask og korrektur. Samtidig var de begge et samlingspunkt for mennesker rundt seg, alle var velkomne til huset på Nesodden, aller helst en eller to av gangen, slik at det ble rom for dype samtaler. Og alle ble de oppvartet

og nøt godt av Ragnhilds kokekunster. Den tiden de fikk sammen utnyttet de til fulle, og da Niels Magnus ble syk og de visste at det var begrenset tid, da var Ragnhild der med all den omsorg og pleie bare hun kunne gi ham, og hennes handlinger sprang ut av kjærligheten de hadde sammen.

Ragnhild hadde en utrolig spennvidde i sin krets av venner og bekjente. Hun hadde en egen evne til å bli kjent med helt fremmede mennesker på en buss eller på universitetet eller på butikken, og slik etablere stadig nye vennskap med mennesker fra forskjellige miljøer. Hun var et ærlig og redelig menneske, hun kunne ikke tåle lettvinde løsninger eller halvsannheter. Hun var et menneske man kunne stole på, hun var en trofast venn, hun var hel ved! Ragnhild hadde humor og kunne være morsom, men hun hadde også et stort alvor. Mennesker som kjente henne, beskriver henne som det beste menneske de noen gang har møtt – et edelt menneske. Men hun hadde også en side som skapte vanskeligheter for henne. Hun var for beskjeden, for snill. Så ble det ikke enkelt for henne å sette grenser der noen prøvde å utnytte hennes snillhet.

Etter at Niels Magnus døde, kunne hun fortsatt føle hans nærhet og tilstedeværelse. Hun visste om den forbindelsen som er mellom levende og døde, slik hun hadde opplevd den etter at hennes mor døde. Det var imidlertid ikke lett for Ragnhild å leve uten sin elskede Niels Magnus. De siste årene var Ragnhild helsemessig svekket. Etter en stor operasjon våknet hun opp med en forvirrethet som kan oppstå etter narkose, og det tok mange måneder før hun kom ut av den. Etter dette viste det seg en begynnende demens. Å besøke henne på Nesoddtunet var alltid en stor glede. Vi

kunne spøke og le, og hun var nærværende med sitt gode vesen. Vi kunne også snakke sammen i dypt alvor om den guddommelig-åndelige verden, der hennes elskede Niels Magnus er. Hver gang sa hun: Jeg savner ham veldig!

Når jeg besøkte Ragnhild på Nesoddtunet det siste året, fikk jeg følelsen av at hun befant seg i en betydningsfull tilstand, den mellom den våkne, nøkterne bevissthet og den drømmende, når den klare tenkning er preget av demens. I denne tilstanden bearbeidet hun sitt liv, men forberedte seg også på det kommende, sin fødsel inn i den åndelige verden, og i dyp beskjeftigelse med hva hun skal gjøre i neste liv. Ragnhild levde sitt liv med jordnærhet, ærlighet og ekthet. Nå er hun der hvor hun sammen med sine kjære, som gikk foran henne, kan høste fruktene av et langt liv i det godes tjeneste.

Kirsten Thomassen, prest i Kristensamfunnet i Kassel.

Minneord Arne Olaf Møller

Født 19.05.1947 – død 10.03.2025

Før Arne kom ned til Jorden, hadde han et ørneblikk på sitt kommende liv. Han leste sitt navn i skyene, det sto med store bokstaver: ARNE OLAF MØLLER. Han forsto at han skulle bli en Arne, det betyr *ørn*. Han skulle også være en Olaf og tjene den norske folkeånden. Han skulle bli en Møller og kverne tyske ord og omskape dem til vakre norske ord og setninger. Han møtte

Antroposofia, og hun drysset ord inn i Arnes sjel; fred og frihet, og han skulle bli en tjener for det gode i mennesket.

Han kom ned til jorden på Kongsberg. Der var mor Ragnhild og far Egil. Året var 1947, etterkrigstid og kummerlige kår. Det kom mange barn til Jorden i disse dager. Barna lekte hele dagen i gatene i Kongsberg, og der møtte Arne Per. De ble venner for livet.

Arne hadde et godt hjem. Far Egil var bedriftsrevisor ved skatteinspektoratet i Buskerud, en systematisk, saklig og ordentlig mann, korrekt i jobben og raus som menneske. Han hadde hjemmekontor, og midt på den store pulten sto en diger skrivemaskin. Arne ble fascinert av den fra første stund. Mor Ragnhild var kjærlig, stille og omsorgsfull. Arne lignet på henne. Han fikk også en liten søster, Anne

Kathrine. På et gammelt loft i nabolaget oppdaget Arne og Per hauger med illustrerte tidsskrifter. De kastet seg over bunkene og jobbet seg systematisk gjennom alle sammen. Per hadde så vidt begynt å lese, og av og til spurte Arne hva noen av ordene betydde. Da stavet Per ordene, og Arne forsto sammenhengen. Hjemme på pappas kontor fikk guttene lov til å bruke den andre skrivemaskinen som sto oppstilt. Bokstav for bokstav tryllet de ned på papiret. Det tok ikke lang tid før begge guttene behersket maskinen og kunne skrive ord og små artikler. For avis skulle det bli. Pussig nok brukte Arne bare en pekefinger på maskinen, og det fortsatte han med resten av livet, etter hvert i en forrykende fart. Søndagsavis ble det, som Arne skrev og illustrerte med vakre tegninger, servert sammen med kaffe på sengen til foreldrene. Artiklene hadde enkelt innhold om de daglige hendelser i familien og i nabolaget. Til og med bokreferanser var med, med henvisning til bokhandelens adresse hvor bøkene kunne kjøpes. Artiklene var krydret med humor, noe Arne syntes var litt flaut da han ble konfrontert med det i voksen alder av søsteren.

Familien dro gjerne til hytten, som var enkel og eventyrlig, og som lå en litt lengre gåtur opp i lien. Der var det et tjern og vakre, gamle furutrær. Der var familien glad i å gå turer og plukke bær. Moren døde da Arne var 17 år, men faren jobbet for det meste hjemme, så de klarte seg. Både far Egil og Arne var flinke til å lage mat, og gode søndagsmiddager lagde de i felleskap. På fritiden fløt det med ark og blyanter over hele gulvet på hjemmekontoret. Faren tillot at guttene brukte statens ark og utstyr. Etter hvert ble det skoleavis og en speideravis, den ble en gang kåret til landets nest beste.

Til denne ble også vennen Bernd med som hovedredaktør. Arne var skrivende journalist, og Per var illustratør. De ble enige om at dagens ungdom ikke skulle mates med masse materielle goder. Det skulle legges vekt på frihet, fred og åndelige verdier. Menneskeheten trengte et fritt åndsliv!

Arne var et skolelys i alle fag, bortsett fra i gymnastikk. 19 år gammel begynte han på universitetet på Blindern. Han studerte idéhistorie, filosofi og tysk. I ungdomsårene ble han oppmerksom på riksmålsbevegelsen. Leif Wærenskjold og Ernst Sørensen var store personligheter som deltok i de offentlige debattene, og Wærenskjold ble den som innførte Arne i Antroposofi. Det ble ungdomsturer til Järna i Sverige og Emerson college i England. I Järna møtte han Arne Klingborg og Jørgen Smit. Arne ble spesielt betatt av Jørgen Smit og lærte mye av ham.

Tidsskriftet *Libra* ble etablert i 1972, og Leif Wærenskjold og Sophus Clausen var grunnleggerne. Arne bidro med én artikkel i hvert eneste nummer av bladet, og innholdet var tidsaktuelt og tydelig. Da Leif Wærenskjold døde i 1977, ble det fort klart at Arne skulle overta hovedansvaret for tidsskriftet, og dette ansvaret hadde han i nesten 50 år. Arne flyttet inn i den lille vaktmesterleiligheten i Josefines gate 12. Han ble en del av huset og en trofast kamerat av husnissen. I 1978 ga Arne ut Rudolf Steiners hovedverk Frihetens filosofi, som han oversatte i et levende og flytende språk. Boksalget kom i gang etter noen år, og Nils Johan Olsen sluttet seg til etter hvert. De to utfylte hverandre. Nils Johan tok seg av økonomien, barnebøker, leketøy og skrivesaker, mens Arne hadde hovedansvar for forlaget Antropos, men var også medhjelper i butikken. En

strøm av bøker, mer enn 200 titler, ble utgitt av Arne med bistand av Nils Johan og andre.

I 1980 gikk Arne inn i styret i Oslogruppen av Antroposofisk selskap. Etter hvert fikk han et stort kontaktnett av fremtredende personligheter og mange åndsfrender gjennom forlagsarbeidet. Disse hentet han inn som bidragsytere til foredrag og kurs. Selv sa han ikke så mye, men plutselig kunne han ta ordet - slå til som en ørn for å rette opp noe. Han var alltid til stede i Oslogruppen på tirsdagene. Sophus og Betty Clausen støttet ham alltid, både privat, sosialt og faglig. Det gjorde også Eyvind Thomassen og familie. Den tyske forlagsmannen Andreas Neider ble en god venn. I de senere årene var det Grethe og Geir Hågvar og Knut Dannevig som sto Arne nærmest. Disse vennene åpnet på nytt Arnes blikk og hjerte for naturen. Han fulgte tett Oscar Borgmann Hansen, filosofen fra Aarhus, og over mange år inviterte Arne ham til foredragsreiser i Norge. Arne hadde allerede fra studietiden et stort hjerte for økonom og filosof Hjalmar Hegge, og de fikk et sterkt personlig forhold. Arne bisto ham med utgivelsen av «Menneske og natur», og de siste årene av Heggens liv besøkte han Hjalmar hver torsdagskveld.

Arne var bestandig på jobb. Etter at faren døde i 1976, trakk han seg tilbake til barndomshjemmet i helgene og på fritiden. Dit dro han med veske og koffert full av papir og bøker. Det var hans måte å rekreatere på. Han reiste ofte til Dornach i Sveits, hvor han hadde filosofimøter med bl.a. Oscar Borgmann Hansen, og han besøkte søsteren Anne Kathrine i Luzern. Han hadde tett kontakt med henne og hennes familie. De besøkte hverandre gjensidig hvert år og

utvekslet det meste. Arne var beskjeden, han trivdes ikke i rampelyset. Han betegnet seg selv som redaksjonskonsulent eller forlagskonsulent og translatør. Det siste ja, men ellers var han altfor beskjeden til å kalle seg hovedredaktør og forlegger. Helt til det siste jobbet Arne med oversettelsen av Rudolf Steiners grunnbok *Vitenskapen om det skjulte*, «Geheimwissenschaft». Den ble utgitt 30. april 2024. Oversettelsen av boken ble i sin tid påbegynt av Harald Haakstad og Terje Christensen. Den ble kronen på verket.

Kreftene tok etter hvert slutt, og Arne falt sammen og trengte hjelp. I perioder var han på «Godthaab Helse og Rehabilitering». Nå åpnet han seg mer for omgivelsene og slapp folk inn på seg. Han likte veldig godt blomstene i hagen, særlig fiolene.

Arne sovnet stille inn. Nå flyr ørnen fritt, og han vil få møte de utallige åndsfrendene som sto ham nær i arbeidet for antroposofien. Han kan se tilbake på livet og kjenne at han har fylt sin oppgave og levet opp til sitt navn.

En stor takk for Arnes innsats kommer det fra alle i den antroposofiske bevegelse i Norge. De har stor respekt for Arne.

Daan Ente

Gravferder

Ingrid Marstrander

- Født 16. april 1947
- Døde 2. mars 2025, Vindern bo- og omsorgssenter
- Siste olje 1. mars
- Utsigning onsdag 5. mars, Mikaelkirken
- Bisettelse mandag 10. mars, Mikaelkirken
- Minnehandling 22. mars, Mikaelkirken

Arne Olaf Møller

- Født 19. mai 1947
- Døde 10. mars 2025
- Utsigning: 12. mars, Mikaelkirken
- Bisettelse: 17. mars, Mikaelkirken
- Minnehandling 29. mars

Ragnhild Slåttelid Bugge

- Født 13. april 1935, Trøndelag
- Døde 13. mars 2025, Nesodden
- Den siste olje 28. februar på Nesoddtunet
- Utsigning 16. mars Mikaelkirken
- Bisettelse 21. mars Mikaelkirken
- Minnehandling 05. april Mikaelkirken

Gabriel Ānanda Harr Støre

- Født 18.03.2025
- Døde 23.03.2025 Oslo
- Dåp 20.03.2025
- Den siste olje 23.03.2025
- Barnebegravelse 02.04.2025 Mikaelkirken

Kristine Elisabeth Storjohann Bjerknes

- Født 27. august 1940.
- Døde 4. mai 2025
- Utsigning og bisettelse i Øvsttun kapell 16. mai
- Minnehandling på Helgeseter 31. mai

Menigheter

Kristensamfunnet i Bergen, John Lunds plass 1, 5007
Bergen. bergen.kristensamfunnet@gmail.com

Svenn Olav Kalvø, Eidsvågveien 21 B, 5101 Eidsvågneset.
917 33 333, svennolav@gmail.com

John Rawcliffe (pensjonist), 905 53 065,
john.rawcliffe@gmail.com

Kristensamfunnet i Oslo, Mikaelkirken, Oscarsgt. 84, 0256
Oslo. post.kio@kristensamfunnet.no

Kristine Høiland, Holmboes gt. 6B, 0357 Oslo
901 04 937, krishoei@online.no

Daan Ente, 484 43 975, ente.daan@gmail.com

Kristensamfunnet i Hamar og Mjøsområdene

Daan Ente, Vardebergvegen 474, 2337 Tangen
484 43 975, ente.daan@gmail.com

Kristensamfunnet i Trøndelag,

Prinsensgt. 53, 7011 Trondheim.

Siri Schultze-Florey, Henrik Ourensvei 3, 7069

Trondheim, 476 00 635, siris-f@hotmail.com

Markus Schultze-Florey, Henrik Ourensvei 3, 7069

Trondheim, 909 84 725, markussf@online.no

Kristensamfunnet i Stavanger

Siri Schultze-Florey, Henrik Ourensvei 3, 7069

Trondheim. 476 00 635, siris-f@hotmail.com

Markus Schultze-Florey, Henrik Ourensvei 3, 7069

Trondheim. 909 84 725, markussf@online.no

Kristensamfunnet i Norge - www.kristensamfunnet.no

Forsidebilde: Reidun Tyvold Larsen,
Maleverkstedet på Vidaråsen

Baksidebilde: Nils Langeland.

Neste frist for innlevering 8. august 2025

Lay-out: Gry Veronica Alsos